

 <p>Landstinget DALARNA</p> <p>Ägare: Vårdhygien</p>	<p>Dokumentets Titel Legionellaförebyggande rutiner</p>	
<p>Framtaget av (förf) Marianne Janson Annika Blomkvist</p>	<p>Dokumentkategori: PM</p>	<p>Version 2</p>
<p>Gäller för: Landstinget Dalarna Dalarnas kommuner</p>	<p>Godkänt av Anders Lindblom</p>	<p>Gäller fr.o.m. – t.o.m. 2006-02-28 – 2013-12-31</p>

LEGIONELLAFÖREBYGGANDE RUTINER

i vård och omsorg

Legionella är en vanlig bakterie i sjöar och vattendrag. Människor kan smittas genom inandning av legionellaförorenat vatten i aerosolform. Smittrisen är störst där förutsättningarna för tillväxt av Legionella är goda och det dessutom finns risk för aerosolbildning som t ex duschar, bubbelpooler och liknande anläggningar. Smitta mellan personer förekommer inte.

Legionella kan orsaka två sjukdomar:

- 1. Legionärsjuka**, som är en lunginflammation med feber, huvudvärk och muskelvärk åtföljt av torrhosta och andningssvårigheter. I Sverige beräknas minst 500 människor årligen insjukna i legionärsjuka. 75 % är samhällsförvärvade. Cirka 10 % dör uppskattningsvis.
- 2. Pontiacfeber**, som yttrar sig som influensaliknande besvär. Inga dödsfall har rapporterats.

Låga halter av legionellabakterier kan förekomma av och till i det allmänna vattenledningssystemet, speciellt under varma somrar. Bakterierna anrikas i stillastående vattentankar, röravsnitt med låg vattenomsättning samt i den s.k. biofilmen, som ofta finns i duschslangar och sällan utnyttjade vattenkranar. Bakterien förökar sig i vattentemperaturer mellan 20°C och 45°C. Vid 50°C dör bakterien inom några timmar, över 60°C inom några minuter.

Fastighetsägarens ansvar

- Varmvattentemperaturen höjs så att den överstiger 60°C i varmvattenberedare och 50°C vid tappstället.
- Byte av befintliga duschar till grovstrålande med avtagbar slang.
- Inventering av vattenkranar som sällan eller aldrig används. Ställningstagande till om dessa ska pluggas igen.
- Resterande "blindgångar" i vattenledningssystemet byggs bort.

Vårdenhetens ansvar

Skötselrutiner för duschar och kranar

- **Genomspolning av tappställen.** Spola igenom duschar och kranar 1 gång/månad med hett vatten i 2 minuter och sedan med kallt vatten i 1 minut.
- **Efter helg-, semester- eller annan stängning,** spola alla tappställen med såväl varm- som kallvatten enligt ovan, innan avdelningen/mottagningen ska tas i bruk, t ex måndag morgon på veckoavdelningar.
- **Rengöring och desinfektion,** rengör och desinfektera eller byt slang och duschhuvud 1 gång/år. På avdelningar med patienter som har särskilt nedsatt infektionsförsvar (ex hematologi, onkologi, reumatolog och infektionsklinik) bör slangarna värmedesinfekteras 1 gång varannan månad.

Om avdelning/enhet/vårdrum stängs under en längre tid än 1 vecka, t ex under semester eller renoverig, ska duschslangen tas loss från väggen (helst snabbkoppling) så att den kan hänga torrt under stängningstiden.

Sterilt vatten ska användas i fuktflaskor i de fall befuktning erfordras i samband med oxygenbehandling.

Luftfuktare bör inte användas.

Användning av ismaskiner för patientbruk avrådes.